

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

**Při Základní škole a mateřské škole Chlumín,
příspěvková organizace**

Na základě ustanovení zákona 561/2004 sbírky o předškolním, základní, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon).

Obsah

1. Identifikační údaje:	3
2. Charakteristika a organizace ŠD	4
3. Bezpečnost a ochrana zdraví	4
4. Formy a obsah práce	4
5. Obsah výchovně vzdělávací práce	6
6. Výchovně vzdělávací práce.....	8

Vypracoval: vedoucí vychovatelka Jitka Koppová

Schválila: Mgr. Radka Franková, ředitelka ZŠ a MŠ Chlumín

1. Identifikační údaje:

Školní družina při ZŠ a MŠ Chlumín,

Chlumín 8, PSČ: 277 43

IČO: 75034859

IZO: 113 500 416

Tel.: 315 683 888

Ředitelka ZŠ a MŠ: Mgr. Radka Franková

Zřizovatel: Obecní úřad Chlumín, Chlumín 44

2. Charakteristika a organizace ŠD

ŠD je důležitý výchovný partner rodiny a školy, plní vzdělávací cíle a rozvíjí specifické nadání dětí. ŠD tvoří mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině, není pokračováním školního vyučování. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti a odpočinku dětí.

V ZŠ pracují dvě oddělení školní družiny. Celková kapacita činí 40 dětí. ŠD se nachází v budově školy. Všechny prostory družiny jsou vkusně vymalovány. Třídy jsou vybaveny nábytkem, hračkami, stavebnicemi, stolními hrami, časopisy, příruční knihovnou a jedna i počítačem.

K rekreačním a sportovním činnostem využívají děti ze ŠD prostornou školní zahradu a sportovní areál, který se nachází na obecním hřišti.

Výchovnou činnost v oddělení družiny zajišťují vychovatelky. Práce je řízena vnitřním řádem ZŠ a vnitřním řádem ŠD. Děti mají zajištěný relaxační režim dle norem.

Družina spolupracuje s MŠ, ZŠ, rodiči. Po dohodě s rodiči a třídními učiteli věnujeme zvýšenou pozornost dětem nadaným i problémovým.

3. Bezpečnost a ochrana zdraví

Na počátku školního roku jsou děti poučeny o bezpečnosti a vychovatelky proškoleny o zásadách první pomoci. Během všech činností ve školní družině dbáme na bezpečnost dětí a dodržujeme bezpečnostní předpisy. Lékárnička je pravidelně udržována a dle potřeby doplňována.

4. Formy a obsah práce

Výchovně vzdělávací činnost ve školní družině se zaměřuje na všestranný rozvoj osobnosti dítěte v návaznosti na výchovné působení školy a rodiny. Hlavním cílem ŠD je vést děti k takovým formám činnosti, které výrazně přispívají k odstranění únavy po školní výuce a k relaxaci. Realizují se v činnostech odpočinkových, rekreačních, zájmových, společensky prospěšných, informační a komunikační technologii a v přípravě na vyučování.

Odpočinkové činnosti – mají odstranit únavu, zařazují se po obědě a dále dle potřeby, kdykoli během dne. Jde o klidové hry, klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti, četba z knih, prohlížení a četba z časopisů pro děti, relaxace na koberci a relaxační chvílky, rozhovory s dětmi.

Rekreační činnost – slouží k regeneraci sil, převažuje odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hra a spontánní činnosti mohou být rušnější. Tématické vycházky k zájmovým činnostem (náplň dle ročních období), individuální a námětové hry dětí na školním hřišti, různé soutěže, společenské stolní hry v místnosti.

Zájmové činnosti – zaměřit se na rozvoj osobnosti žáka, sportovní činnosti, přírodovědné činnosti spojené s pohybem dětí na vycházkách, esteticko – výchovné, pracovní technické, jazykové, dramatickou výchovu, informační a komunikační technologie.

- a) **sportovní zájmové činnosti** – provozovat zimní sporty v zimním období – bruslení, sáňkování, v jarním a letním období sportovat a otužovat se a co nejvíce za pobytu venku, zařazovat také speciální pohybovou výchovu – relaxační chvílky zaměřené zejména na neklidné děti, věnovat se sportovním soutěžím, dopravní výchově – teoretická část – otázky s dopravní tematikou, praktická část – bezpečná jízda na kole, jízda zručnosti.

- b) **přírodovědné zájmové činnosti** – navazovat na výuku prvouky a přírodovědy, na vycházkách pozorování živé a neživé přírody, otázka ekologie – sběr kaštanů, žaludů, papíru, baterií.
- c) **esteticko – výchovná zájmová činnost** – rozvíjet u dětí pocit krásna, výtvarné práce tématicky zaměřit na období Vánočních a Velikonočních svátků, ročních období, co jsme pozorovali na vycházkách, o prázdninách, vést děti ke vkusu
- dramatizace pohádek
 - poslech hudby, rovněž relaxační
 - pohybově pohybová výchova
- d) **pracovně technická zájmová činnost** – věku dětí pracovat s papírem, s textilem, s různými druhy přírodních materiálů, stavebnicemi, rozvíjení počítačových dovedností – výukové programy pro děti, hry pro děti.

Při všech činnostech dodržovat zásady bezpečnosti.

Příprava na vyučování – zahrnuje okruh činnosti související s plněním školních povinností, není to však povinná činnost školní družiny. Dbáme, aby i děti 1. třídy udržovali pořádek ve svých školních věcech, učivo opakovat zábavnou formou pomocí didaktických her a soutěží, ověřování a upevňování školních poznatků při vycházkách, exkurzích a dalších činnostech. Získávání dalších doplňujících poznatků při průběžné činnosti (vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou a časopisy).

Výchovně vzdělávací práce ve ŠD je rozdělena podle ročních období do čtyř částí a je přizpůsobena věkové kategorii dětí od 1. – 4. třídy.

5. Obsah výchovně vzdělávací práce

Cíle:

- ✓ podněcovat děti k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- ✓ vést děti všestranné a účinné komunikaci
- ✓ rozvíjet schopnost spolupracovat, respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- ✓ připravovat děti k tomu, aby uplatňovaly svá práva, naplňovaly své povinnosti
- ✓ vytvářet potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě
- ✓ učit aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví, vést k zdravému životnímu stylu
- ✓ vést k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, k jejich kulturním a duchovním hodnotám, učit děti žít společně s ostatními lidmi
- ✓ posilovat schopnosti nepodléhat sociálně patologickým jevům

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- získané zkušenosti uplatňovat v praktických situacích
- používat jednoduché textové zdroje (encyklopedie, knihy, časopisy)
- získané vědomosti dávat do souvislostí
- klást si otázky a hledat na ně odpověď

Kompetence k řešení problémů

- hledat různé varianty řešení
- poznat jakých chyb se dopouští
- chápat, že vyhýbání se problémům nevede k cíli
- dokončit započaté činnosti
- být flexibilní při rychlých změnách

Kompetence komunikativní

- využít ke komunikaci telefon
- vést děti k vzájemné toleranci při komunikaci
- umět poznat význam základních piktogramů
- rozpoznat jednoduché případy manipulativní komunikace (reklama)
- ovládat řeč i mimoslovní komunikace
- umět vyjádřit vlastní názor a naslouchat druhým

Kompetence sociální a personální

- umět ocenit své kamarády za dobré výsledky
- při práci se umět podělit o pomůcky a materiál
- přijmout jednoduchou roli ve skupině
- řídit a organizovat činnost ostatních dětí
- rozeznat vhodné a nevhodné chování
- vnímat agresivitu, nespravedlnost, šikanu a umět se jí bránit
- ovládat a řídit své jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a úcty

Kompetence občanské a činnostní

- umět se zapojovat do veřejně prospěšných prací a charitativních aktivit
- vnímat krásy přírody a cíleně o ni pečovat
- používat základní společenské normy chování
- učit se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit
- odhadnout rizika svého jednání
- vážit si tradic a kulturního dědictví

Kompetence pracovní a trávení volného času

- udržovat své pracovní místo v pořádku
- vyhodnocovat výsledky své pracovní činnosti
- vybírat zájmové činnosti dle vlastních dispozic
- orientovat se v možnostech smysluplného trávení volného času, umět odmítnout nevhodné nabídky

6. Výchovně vzdělávací práce

Podzim

Cíle

- ✓ seznámit se s družinou, školou, vesnicí
- ✓ bezpečná cesta do školy, praktické využití poznatků z dopravní výchovy, jejich prohloubení
- ✓ upevňovat získané dovednosti a návyky
- ✓ přispívat k rozvoji tělesné zdatnosti, otužování
- ✓ využití přírodniny při výtvarných a rukodělných činnostech, spolupracovat s jinými subjekty
- ✓ zapojit se do soutěží organizovaných ŠD, ZŠ

Kompetence

Kompetence k učení

- pozorovat podzimní přírodu
- získávat kladný vztah k přírodě
- získané vědomosti dávat do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- ověřovat získané poznatky z přírody
- vyhledat správné řešení (encyklopedie, internet)

Kompetence komunikativní

- seznámit se a sžít se s novým kolektivem
- umět vyjádřit vlastní názor a naslouchat druhým

Kompetence sociální a personální

- spolupracovat ve skupině
- přispívat k diskusi v rámci svých znalostí a dovedností

Kompetence občanské

- Seznámit se s vnitřním řádem ŠD a uplatňovat ho v praxi
- dbát na své zdraví a zdraví druhých

Kompetence pracovní

- bezpečná cesta do školy a návrat z družiny domů

Strategie

- besedy, soutěže
- vycházky
- výtvarné a rukodělné činnosti
- didaktické hry a další činnosti k přípravě na vyučování
- četba, hudební a taneční činnosti
- prezentace ŠD na veřejnosti
- praktické pozorování

Zima

Cíle

- ✓ bezpečnost při zimních sportech
- ✓ vánoční zvyky a tradice
- ✓ příprava maškarního plesu
- ✓ zhotovení dárků pro děti k zápisu do 1. třídy
- ✓ zapojení se do soutěží pořádaných ZŠ

Kompetence

Kompetence k učení

- pozorování proměn přírody
- lidová přísloví a pranostiky

Kompetence k řešení problémů

- samostatně řešit problémy, nalézt vhodné způsoby
- spontánně přicházet s novým řešením

Kompetence komunikativní

- využít Vánoc ke zlepšení mezilidských vztahů
- dokázat vyjádřit kladné i záporné pocity

Kompetence sociální a personální

- podílet se na příjemném uvítání nových prvňáků
- respektovat dohodnutá pravidla

Kompetence občanské

- chápat význam lidových tradic a zvyků
- projevovat solidaritu

Kompetence pracovní

- podílet se na výzdobě ŠD
- zhotovit přání a dárky k Vánocům
- vyrobit karnevalovou masku

Strategie

- výtvarné a rukodělné činnosti
- tématické vycházky
- zimní sporty a hry
- besedy
- spolupráce s jinými subjekty
- prezentace ŠD na veřejnosti
- didaktické hry a další činnosti k přípravě na vyučování
- maškarní ples
- vánoční besídka
- praktická pozorování

Jaro

Cíle

- ✓ velikonoční zvyky a tradice
- ✓ chráníme životní prostředí „Den Země“
- ✓ prohlubovat a prakticky využít dopravních znalostí (dopravní soutěž)
- ✓ velikonoční výstava
- ✓ sportovní hry a soutěže

Kompetence

Kompetence k učení

- všímat si souvislostí mezi jevy
- získané poznatky dávat do souvislostí
- zvládnout organizaci a řízení některých činností a soutěží

Kompetence k řešení problémů

- vést děti k tomu, aby při svém hodnocení uměly postupovat uvážlivě tak, aby svůj názor byly schopny obhájit

Kompetence komunikativní

- využívat informační a komunikační prostředky, z předkládaných informací si umět vybírat

Kompetence sociální a personální

- umět respektovat dohodnutá pravidla, dokázat přistoupit na kompromis

Kompetence občanské

- chovat se odpovědně i s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí

Kompetence pracovní

- rozvíjet své zájmy v organizovaných skupinových i individuálních činnostech

Strategie

- vycházky
- soutěže
- prezentace
- besedy
- exkurze
- četba
- dramatická a hudební činnost
- praktická pozorování

Léto

Cíle

- ✓ bezpečnost při letních aktivitách
- ✓ orientace v okolí svého bydliště, vesnice
- ✓ uvědomit si vztah k přírodě a životnímu prostředí

Kompetence

Kompetence k učení

- vyhodnotit celoroční poznatky

Kompetence k řešení problémů

- nést zodpovědnost za svá rozhodnutí a jednání

Kompetence komunikativní

- umět vyjádřit vlastní názor a respektovat názory druhých

Kompetence sociální a personální

- samostatnost při rozhodování, rozpoznat vhodné a nevhodné chování

Kompetence občanské

- uvědomit si svá práva a práva druhých

Kompetence pracovní

- vyhodnocovat výsledky své činnosti

Strategie

- výlet
- turistika
- vycházky
- praktická pozorování
- prezentace

Průřezová témata

Podzim

VDO	Občanská společnost a škola
MKV	Lidské vztahy, kulturní diference
OSV	Sociální rozvoj
ENV	Vztah člověka k prostředí

Zima

MKV	Kulturní diference, lidské vztahy
OSV	Morální rozvoj
VEG	Jsme Evropané
ENV	Vztah člověka k přírodě
MVD	Fungování a vliv médií ve společnosti
VDO	Občanská společnost a škola

Jaro

OSV	Osobnostní rozvoj
ENV	Vztah člověka k přírodě
MDV	Fungování a vliv médií ve společnosti
VDO	Občanská společnost a škola
MKV	Kulturní diference, lidské vztahy

Léto

OSV	Osobnostní rozvoj
VEG	Evropa a svět nás zajímají
ENV	Lidské aktivity a životní prostředí
MDV	Fungování a vliv médií ve společnosti
VDO	Občanská společnost a škola
MKV	Kulturní diference